REDACTIUNEA,
Administrațiunea și Tipografia
Brașov, piața mare nr. 30.
TELEFON Nr. 226.
Scrisori nefrancate nu se primesc.
Manuscripte nu se retrimit.
Inserate
se primesc la Administrațiune Brașov și la următoarele
BIROURI de ANUNȚURI:
In Viena la M. Dukes Nachf., Nux. Augenfeld & Emeric Lesner, Heinrich Schalek, A. Oppelik Nachf., Anton Oppelik. In Budapesta la A. V. Golberger, Ekstein Bernat, Iuliu Leopold (VII Erzsébet-körut).
Prețul inserțiunilor: o serie garmond pe o coloană 10 bani pentru o publicare. Publicări mai dese după tarifă și învoială. — RECLAME pe pagina 3-a o serie 20 bani.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANUL LXX.

GAZETA apare în fiecare zi
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 24 cor., pe șase luni 12 cor., pe trei luni 6 cor.
N-rii de Duminecă 4 cor. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șase luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminecă 8 fr. pe an.
Se prenumeră la toate oficiile poștale din întru și din afară și la d-nii colectori.
Abonamentul pentru Brașov;
Administrațiunea, Piața mare târgul Inului Nr. 30. etagiu I. Pe un an 20 cor., pe șase luni 10 cor., pe trei luni 5 cor. Cu dusul acasă: Pe un an 24 cor., pe șase luni 12 cor., pe trei luni 6 cor. — Un esemplar 10 bani. — Atât abonamentele, cât și inserțiunile sunt a se plăti înainte.

Nr. 223. Brașov, Miercuri 10 (23 Octomvrie 1907.

Naționaliștii recunoscuți ca partid?

In numărul foaei noastre dela 20 l. c. am înregistrat declarațiunea ce a făcut-o deputatul dr. A. Vlad înaintea alegătorilor săi dela Orăștie, relativ la atitudinea schimbată a majorității camerei, sau, mai la înțeles vorbind, a coaliției dela putere față cu partidul naționalist. A zis între altele numitul deputat: „Aceleași partide, cari până eri nu ne-au recunoscut, acum la constituirea din nou a comisiilor dietei pentru sesiunea de față au recunoscut partidul nostru de partid dietal, ca ori care partid al lor, și ne-au învitat să ne numim în fiecare comisie pe bărbatul ce-l credem mai potrivit, din partea partidului nostru.“ Apoi a exclamat: „Iată întâiul rod pipăit al sbuciumărilor noastre în dietă: Partidul nostru e recunoscut ca atare!“

Cuvintele acestea rostite în scopul de a face o constatare așa de îmbucurătoare înaintea unui număros public român, au fost așa zicând întărite prin aceea că s'au rostit în prezența altor doi membri ai clubului naționalist, al dlor dr. I. Maniu și dr. V. Lucaciu. Au vorbit și aceștia din urmă la adunarea din Orăștie, dar despre „recunoașterea partdului“ n'au zis nici un cuvânt. Au fost însă martori tăcuți ai enunciațiunei colegului lor Vlad despre acest senzațional eveniment.

Căci este în adevăr ceva neașteptat și senzațional, ce a comunicat deputatul Vlad. Adecă să se fi pocăit dnii Wekerle, Andrassy, Kossuth, Apponyi și Justh și să fi recunoscut că sunt naționalități în Ungaria, cari au dreptul de a fi reprezentate, ca naționalități române, slave și germane în dietă?

Tot respectul de avântul, cu care deputatul Orăștiei a enunțat „întâiul rod pipăit al sbuciumărilor naționaliste din dietă“. Dar nu ne vine a crede într'o astfel de metamorfosă surprinzătoare. Ar fi poate prea pripită și, drept spuind, nepotrivită în situațiunea actuală și ar trebui să se petreacă lucru mare, ar trebui să se întoarcă, dacă nu toate, foarte multe chiar cu fundul în sus, ca să putem crede în adevăr, că puternicii zilei din parlamentul ungar au zis *mea culpa* și au recunoscut „partidul naționalist“ sau „partidul naționalităților“ *ca atare*.

Am dori să se distingă bine. Alta este concluziunea ce o face d-l deputat pe baza cutărei întâmplări și alta este consecuența, ce se poate trage în mod obiectiv și pe baza realității din aceeași întâmplare. D-nul Vlad spuse, că la constituirea din nou a comisiunilor dietei clubul naționalist a fost învitat să-și numească în fiecare comisie pe bărbatul ce-l crede mai potrivit acolo...

A fost învitat. Foarte bine, însă cum și în ce formă? S'a adresat președintele Justh către clubul deputaților români și slavi, învitând partidul naționalist (nemzetiségi párt), să-și nomineze candidații săi? Ori s'a folosit de alt procedeu — și s'a adresat către o persoană sau alta din club, ori chiar către președintele lui numai verbal, zicându-i: propuneți și d-voastră pe câte unul dintre d-voastră în diferitele comisiuni și eu, Justh, vă promit că voiu stărui să fie ales?

E mare deosebire între cea dintâiu și cea din urmă modalitate. Și dacă clubul naționalist n'a primit nimic negru pe alb dela d. Iusth, și totuși și-a numit candidații săi, d-l Vlad poate să facă tot felul de concluziuni din acceptarea lor, nu va putea convinge însă cu nimic, că s'a *schimbat situațiunea* și suntem în ajunul inaugurării unui regim — mai drept și mai echitabil față cu naționalitățile nemaghiare, căci aceasta și nu mai puțin ar însemna, dacă s'ar putea zice cu drept și în toată puterea cuvântului, că cei dela putere au recunoscut partidul naționalist, ca partid dietal egal îndreptățit.

Ori că d-l Dr. Mihali, președintele clubului, are în mâna sa „direptatea“ subscrisă de d-l Justh? Atunci ar fi păcat să nu se publice un asemenea act, am putea zice, epocal în viața noastră de stat, ca să fie delăturată astfel ori ce îndoială, că cei dela putere s'au hotărât a declara răsboiu sistemului șovinist de până acuma și a-și dezavua astfel înșiși politica ce au urmat'o până azi.

Bine să ne însemnăm. Dacă este așa cum a afirmat d-l Vlad la Orăștie și „naționaliștii“, sau „reprezentanții din sânul diferitelor naționalități“ au fost recunoscuți în calitatea aceasta, ca partid egal îndreptățit, atunci mâne poimâne—când d-l Vlad și soții români vor afla de bine a se grupa într'un partid național român deosebit, vor putea cu tot dreptul pretinde să fie recunoscut și acest partid al lor.

Ori doară „recunoașterea“, de care ni-se vorbește, privește numai pe deputații nemaghiari ca colectivitate de indivizi de diferite limbi, eară nu și popoarele din sânul cărora au ieșit și au fost trimeși în dietă?

Necesitatea unei lămuriri grabnice se impune.

In chestia școalelor noastre. Articolele apreciate și bine consumate ce-am publicat zilele trecute, par a fi deșteptat iarăși valurile de interes pentru aceasta capitală chestie, ce trebue să ținem necontenit la ordinea zilei, până vom găsi — noi să găsim! — o soluție sigură și clară. «Unirea» dă acum un prim articol, în care cand. de paroh G. Stanciu, propune o nouă soluție, căreia îi dăm toată importanța, ne mai fiind curat teoretică, ci o cercetare îngrijită, *cum să aplicăm în practică legea*, micșorându-i primejdia. Dânsul pune de asemenea alternativa: ori susținem școlile, ori le predăm, găsește însă un nou răspuns: să le predăm numai — în parte. E vrednic să resumăm părerile.

Ideia generală este: să ne împăcăm cu situația așa cum e. Cele 5 studii obligatoare în limba maghiară încă nu sunt prea mare primejdie. Școale de repetiții simplaminte nu mai înființăm. Deosebită analiză face autorul §§-lor 17 și 18—cum se pot ele explica și realiza chiar în favorul nostru. Anume § 17 oprește numai tablouri cu subiecte din istoria streină. Vom alege deci din istoria noastră, pe Decebal, Traian, Carol Robert, Mateiaș Corvinul, Mihai-Viteazul, Horea, Cloșca, Iancu, Axente și alții, § 18 decretează, că dacă 20% ale școlarilor sunt de limba maghiară, ministrul *poate*, iar dacă 50% au acea limbă, *trebue* să fie instituită ea de limbă de instrucție. Iată ce vom avea noi de făcut. Intâiașdată *nu vom primi* atâtea procente. Apoi, unde nu este, vom *cere noi înșine* școală de stat, pe cât se poate ambulantă, pentru aceste procente escluse. Ori, învățătorul confesional să dea ore separate pentru ei; mai târziu vită doar limba maghiară— celorlalți elevi însă va fi ușurată propunerea ei — și împrietiniți odată cu școlarii români, ei vor trece cu vremea pe partea noastră. Școalele, în cari cei de limba maghiară trec mult peste 50%, *aceste școli* — abia câteva — *să le predăm.*

Soluția definitivă însă și autorul o găsește în spiritul de care e animat corpul învățătorilor și preoților. «Numai oamenii să fie oameni, și să nu se milogească veșnic după ajutoare și grații omorâtoare de biserică și neam».

Noi am susținut totdeauna: prin activitatea sa în afară de școală, desfășurată cu zel și intenții bune, învățătorul adevărat totdeauna va ști paraliza activitatea sa de silă înlăuntrul școalei. Prin răspândirea ziarelor și broșurelor românești, prin șezători culturale ca'n România, și prin povățuire înțeleaptă și bărbătească...

Congruă. In acelaș număr al «Unirei» preotul G. H. spune o vorbă lămurită. «Preoții reformați zilnic agită, să li se urce leafa gradat, la cel puțin 4000—4500 cor. Și vor ajunge scopul, căci — cu agitatori înflăcărați, neobosiți... Numai noi stăm locului, muți, fricoși...»

Așa este. Glasul celor mulți oricând va cutremura mai curând munții, decât al unuia singur, fie el și cel mai ales și cel mai de frunte între ei.

«Cu fruntea ridicată».

Scrisoarea lui Björnstjerne Björnson.

„Neue Freie Presse“ publică următoarea scrisoare:

„Contele Apponyi mi-a răspuns „cu fruntea ridicată“. El mă asigură că dacă va apărea iarăși într'o adunare interparlamentară de pace, eu pot să fiu convins, că „aceasta se va întâmpla cu fruntea ridicată“.

Cine se îndoiește? Când un asupritor de popor s'a arătat vre-odată altfel? Numai de curând în dieta ungară, când reprezentanții slovaci au fost maltratați și dați afară, l'am văzut pe contele Apponyi ridicându-se și anunțând ce are să se facă pentru a asupri mai departe acest popor. O lege școlară s'a primit, ca și care nu s'a mai fost văzut înainte, căci cele mai importante dispoziții ale acestei legi sunt din guttapercha! Aceste pot fi astfel întinse, ca toate naționalitățile să fie înecate în ele. A smulge pe copii dela limba lor maternă, e tot aceea ca a smulge pe copiii flămânzi dela sânul mamei lor. Tocmai asta este ce contele Apponyi o poruncește în aceasta lege cu fruntea ridicată.

Strânși în brațe de aceasta lege pot fi supuși spiritului și voinței maghiare încetul cu încetul Germani, Români, Croați, Ruteni și Slovaci, pentrucă acest spirit și aceasta voință sunt cele mai vechi, cele mai nobile, cele mai sporitoare de cultură din lume, acelea, cari pot promova mai bine progresul popoarelor pe acest pământ. Sub domnia acestei legi, încă și mai multe mii de emigranți, ca până acum, își vor părăsi patria cu sacul în spate și cu sdrențele lor, îndesuiți în vagoanele de vite ale drumurilor de fer. In mijlocul lor va sta atunci contele Apponyi cu fruntea ridicată. Asta să'i mângăie! Să mângăie pe ce-i ce se duc ca și pe cei ce rămân acasă, în oara când se vor despărți cu lacrămi amare.

Dacă apoi copiii rămași acasă nu vor putea învăța ungurește, fiindcă este o limbă grea și urmarea va fi că nu vor învăța nimic, așa că Ungaria posede cei mai mulți ignoranți (analfabeți) în Europa, ce are a face? Vedeți, contele Apponyi stă între ei cu fruntea ridicată! Bisericele goale, goale fiindcă se predică ungurește (episcopii aristocrați numesc pe preoți!) — contele Apponyi le umple, el singur, totdeauna cu fruntea ridicată. Dacă muzeele naționale ale Slovacilor se închid și mijloacele pentru acestea se confiscă, (și printre ele chiar și darul împăratului!), fiți convinși, pe o colină din apropiere se vede noul spirit apărător al maghiarilor: Contele Apponyi cu fruntea ridicată.

In onoarea acestui spirit apărător adun martori și mărturii, dela popoarele asuprite ale Maghiarilor. N'au zor, căci știm cu toții, contele Apponyi le așteaptă cu fruntea ridicată!

Björnstjerne Björnson.«

O scrisoare a dep. Hentaller către Kossuth. Deputatul Hentaller a adresat eri o scrisoare președintelui partidului independist Kossuth, prin care anunță ieșirea sa din partid, pe motiv că nu e dispuns să primească pactul, nici chiar după declarațiunile mulcomitoare date de d. Kossuth în ultima conferență a partidului. *Succesele de drept public ale pactului*, scrie Hentaller, *nu plătesc în realitate nici o ceapă degerată.* Nouă nu ne trebue succese pe hârtie, ci instituțiuni reale. Prin încheierea pactului nu s'a obținut independența economică a Ungariei ci s'a lărgit numai cercul comuniunei. Realizarea băncii naționale s'a făcut pentru vecie imposibilă. Stimate d-le prezident — încheie Hentaller, tu n'ai recunoscut pe față deruta economică a țării, ci presentând chestiuni bagetele de drept public ca succese, ai învălit țara în ilusiuni, a căror realisare nici însuși tu nu o poți crede...

Corespondență din Budapesta.

— 20 Octomvrie.

Ziua de Duminecă e liniștită în politică. Nu doar că părinții patriei s'ar fi retras în tainice unghere de biserică și ar mormăi rugăciuni ferbinți pentru ca bunul Dumnezeu să se îndure și să le lumineze mintea, arătându-le calea cea dreaptă în aceste vremuri grele. Ei nu. De ai vre-o treabă cu ei nu-i căuta acolo, nici chiar în cafenele și orfee nu-i căuta astăzi — o faci înzădar. Astăzi ei sunt — la moșie. (Sunt moșie și cancelariile de avocat!) — E vechi anume acest obicei, ca Sâmbătă să plece acasă deputații, care încotro. Mulți pleacă încă des de dimineață, cât ședința din acea zi totdeauna »nu e în număr«, sau, cum se zice la noi, »nu e capace de hotărâre«. Și mai fac ce pot, și de câte-ori numai pot, ca să ia vacanță și pe ziua de Luni.

Astfel au făcut și de rândul acesta. Nu-s nici în biserică, nici în cafenele, — sunt acasă la familie, la soția îngrijată și la copilașii desvățați de nuia.—

In actuala viață politică e de înregistrat numai *abdicarea lui Dușan Popovici*

din postul de notar al camerei. In scrisoarea către prezident zice: am fost candidat la notariat din singurul motiv, că eu mai știu *cevă* ungurește. Almintrea scrisoarea e ca toată ținuta de acum a croaților: rece, potolită, mănușată, la nivel înalt.

Pentru cari nu citesc »*Bud. Hirlap*« — și, din păcate nu vor fi multi aceștia, — este interesant să reproduc rândurile, în cari petrificatul șovinist *Iancsó B.* argumentează și mulcomește pe intransigenții șoviniști. »Dacă va fi trântit actualul guvern, numai ca majoritatea să poată ținea morțiș la principiile ei, urmează o situație mult mai primejdioasă, decât era drabanților. In politică, cea mai de frunte lege este *salus rei publicae*, iar nicidecum o concepție doctrinară, care forțează în ruptul capului realizarea principiilor și dogmelor opoziționale luând guvernarea, — fără de-a cunoaște altă deviză decât »fiat consequentia, pereat mundus«.

Foarte frumos și drept, dar dânsul ar putea cugeta și astfel: oare nu e mai bine să aștepte omul până îi vor crește puterile, dacă vrea să tae o pădure?

*

In actuala viață politică nimic nou, (Despre surpriza pregătită de Hentaller deosebit.) însă din viața politică trecută ne îndeamnă un eveniment să găsim ceva interesant în el și să ne oprim asupra lui.

A murit șeful partidului liberal, baronul *Frideric Podmaniczky.* Și-a urmat partidul.

O moarte este totdeauna o înviere: învierea trecutului. După bocetele la căpătâiul reposatului, încep poveștile lungi și duioase, a vieții ce s'a stins încetul cu încetul, apoi s'a încheiat. Așa fac babele, așa fac și ziarele. Să-i trecem dar în revistă trecutul și noi. Nu numai fiindcă reposatul a fost un adevărat tip al liberalilor, ci mai cu seamă fiind un caracteristic tip de gentry. Acel gentry, a cărui maniere de generozitate afectată și de grandezza nepăsătoare încep a deveni populare și la noi, molipsindu-ne. Este molipsirea asta un fenomen al timpului pe care sociologii viitori îl vor analiza cu multă ironie: ne lăsăm seduși de poezia vieții semețe, poruncitoare, în neatingere cu ori cine și în nedegradare prin muncă grea și stăruitoare, dar cinstită — găsim poezie în viața asta, ridicând la ideal aventuri de bravură ușoară și nonchalence-e de necesarele banalități. Gentry sunt cultivători specialiști în aceste pepinieri a grandezzei și nonchalencei, iar reposatul Podmaniczky a fost un astfel de gentry. De-i bine sau nu, a-le râvni gloria, a-i invidia și ai imita, se va vedea din o schiță a vieții lui.

E din o veche familie nobilă, care se pomenește în istorie ca una dintre cele mai războinice, arțăgoase și jefuitoare. In luptele din 1848/9 se aprinde și el de flacăra timpului, fără să știe anume pentru ce ideal luptă. O duce până la rangul de căpitan la husari. Inăbușită revoluția este înrolat și el ca simplu ostaș, dar n'avu să sufere mult. Răzbunarea trebuia s'o simtă fiii poporului, care mergea orbiș, iar nu aristocrații pe cari ii scăpa pe toți dela pedepse înfluința rudeniilor înalte. Stă pe acasă la moșie, și cum se zice »se ruinează«, adecă se împărtășește întru toate de soartea gentrylor. Insă puțin se tot deosebește de ceilalți. El nu-și dă glonț în căpățină, ci se pune la muncă. Ii cade foarte greu, obișnuit, ca gentry ce-i, să capete răsplată mare pentru cât de puțină muncă. Intră la un avocat. Incepe a scrie romane. Scrisese destule și »groase«, dar unul singur nu s'a păstrat în literatură. In acele vremuri acesta era sportul gentryilor. Se ridică repede. Deputat, director de teatru, director de bancă (la Adria) șef de partid. Nici într'unul din aceste posturi n'a știut dovedi un talent oarecare — îl ajutaseră în posturi legăturile familiare. In politică era estrem de moderat. Liberal de baștină, dinastic credincios, el revoluționarul. Ca atâța alții, se trezise și el ce ușuratic a fost împins în vîrtejul revoluției stârnite de ambițioși demagogi. Ajunsese șef de partid, nu pentru calitățile sale politice; nu era conducător era însă un norocos împăciuitor blând.

Prin firea asta a doua își câștigase el simpatiile. Sangvinicul de odinioară se făcu un credincios mameluc. Pe toți îi știa câștiga cu o vorbă dulce. Cu al cincizecelea an se făcu foarte așezat. Nu mai căuta aventuri, nu se mai bătea și nu se mai certa cu nime. Un burlac pedant și estrem de vanitos. Il cunoștea toată lumea de pe croiul cel mai modern și exagerat al hainelor și de pe garoafa ce purta veșnic la butonieră. Acuma acesta era idealul gentrylor — al gentrylor mai îmbătrâniți.

In ședințele parlamentare adurmea de obicei, și se făcea mult haz pe tema asta In clubul liberal era pururea de față, măgulind și pe unul și pe altul. E cunoscută vorba lui: «Jucați băieți, jucați în cărți până vreți, numai de politică vă lăsați». Asta era idealul lui, așa era éra liberală: lăsate toate în grija șefilor, numai ceartă, gălăgie, numai agitație să nu fie.

Ziarele scriu mult despre regularitatea vieții lui, despre echilibrul lui sufletesc —*ce însă numai sufletele netrudite, nezbuciumate le poate caracteriza.* Cu toate astea, către sfârșitul vieții sale trăia într'un chip, ce denotă o neliniște, o nemulțumire — o adâncă părere de rău pentru o viață neproductivă. Prin portul, vorba, purtarea lui, par'că n'avea altă țintă decât a fi privit cu mirare.

Partea cea mai bună a vieții sale a petrecut-o în politică. Aci o să'i remână eternizat și numele. Pentru norocoasa lui fire de împăciutor. Nici pe-o clipă n'a șovăit. Era unul dintre cei mai siguri stâlpi ai guvernului, în vremile cele mai viforoase. Și astfel au fost foarte mulți din partid.

Din acel partid,— al liberalilor—care făcea din politică un sport, față de partidele de azi—mai cu seamă al lui Kossuth — care face din deputăție o bohemiadă.

La ministerul de finanțe al României s'au încheiat definitiv socotelile exercițiului financiar 1906—1907. Acele socoteli arată că eserciţiul trecut s'a încheiat cu un excedent de 55 milioane lei. In același timp s'a calculat că în primele șase luni ale exercițiului în curs încasările statului au fost mai mici cu șase milioane, față de încasările din primul semestru al exercițiului expirat. Se prevede că încasările totale din exercițiul în curs vor fi cu 12 milioane mai mici ca ale exercițiului 1906—1907, ceea-ce ar însemna că exercițiul 1907—1908 s'ar încheia cu un excedent de peste 30 milioane lei.

Scrisoare din București.

Adunarea generală a Sindicatului ziariștilor. — Marele duce Vladimir. — Timpul.

— Duminecă, 7 Octomvrie.

Din causa atacurilor ziarelor din Budapesta »A Hir« și »A Nap« în contra României, pe *pretinsa agitație a miniștrilor români Sturdza și Brătianu în Transilvania*, s'a iscat o violentă polemie între ziarele »*Universul*« și »*Adevărul*«. Ziarul »A Hir« a afirmat că confirmarea știrei despre vizita miniștrilor români o are de la »Adevărul« din București. Acest ziar văzându-se strâns cu ușa și acuzat că stă în relații intime cu ziariști unguri, a solicitat o desmințire ziarelor »A Hir« și »A Nap«, cari din complesanță au dat o desmințire telegrafică, pe baza căreia »Adevărul« a acuzat pe ziarul »Universul« de calomniator, cerând să se facă o anchetă la telefon, pentru a se constata, dacă a vorbit ziarul »A Hir« cu vre-unul de la »Adevărul«. Se știe însă că acolo nu se înregistrează în acte cine vorbește, mai cu seamă că »Adevărul« are fir special telefonic o jumătate de oră.

Polemica între cele două ziare a devenit din ce în ce tot mai vehementă degenerând în atacuri și insulte personale. Astfel unul dintre redactorii »Adevărului« membru al »Sindicatului ziariștilor« a publicat sub propria semnatură în ziarul său, că directorul ziarului »Universul«, d-l avocat Virgil Dărăscu, este: Snapan, falsificator de testamente, fără onoare etc.

D-l Dărăscu a sesisat »Sindicatul«, din care face parte, să cerceteze acest diferend.

Pentru acest scop »Sindicatul ziariștilor« s'a întrunit astăzi sub președința d-lui deputat I. Procopiu, fiind presenți 38 membri. După o discuție vie, pro și contra și ascultându-se declarațiunile d-lui Dărăscu, prin care dovedește că »Adevărul« stă în legături intime cu ziariștii dela cele mai șoviniste și mai dușmane ziare maghiare în contra Românilor, s'a primit cu o majoritate de 21 voturi contra 13, fiind și două abțineri—trei au votat contra din greșală—următoarea propunere a vechiului ziarist Milone Lugomirescu:

»Sindicatul ziariștilor« în adunarea sa generală de la 7 Octomvrie 1907, ascultând desbaterile urmate asupra cazului denunțat de »Universul« asupra legăturilor ziarului »Adevărul« cu ziarele unguresti din Budapesta, dată la iveală cu ocazia întrunirei »Astrei« la Bistrița, crede că »Adevărul« a căzut în recidivă în acelaș păcat ca și cu alianța evreiască »Ica« și în consecință declară că este incompatibilitate între demnitatea de membru al »Sindicatului« și aceea de redactor la ziarul »Adevărul«.

După aceea d-l Dărăscu declară că față cu moțiunea votată 'și retrage reclamația făcută contra acelui redactor de la »Adevărul«, care este Emil Fagure (Honigmann).

»Sindicatul« s'a ocupat apoi cu chestii mărunte. S'a hotărât ca la banchetul ce se va da în onoarea veteranului ziarist și vice-președinte al »Sindicatului« pentru jubileul de 30 ani ca gazetar, să ia parte toți membri. Banchetul se va da la 4 Noemvrie într'un mare restaurant din capitală.

Ședința s'a ridicat la ora $12^{1}/_{2}$.

Dintre redactorii de la »Adevărul«, care face parte din Sindicat sunt: Fagure, Pauker (amândoi evrei cetățeni români) și doi Români.

*

Se afirmă din isvor sigur, că marele duce *Vladimir Alexandrovici al Rusiei*, înainte de a părăsi țara a declarat, că va veni din nou la București cu ocazia inaugurărei bisericei rusești, care se va face probabil în vara viitoare.

*

Timpul continuă a fi frumos și călduros, afară de noapte și dimineața, când este rece.

C.

Cronica din afară.

Amânarea scupcinei Sârbiei. Sâmbătă a fost amânată prin rescript regal Scupcina Sârbiei până la 4 Decembrie. In decursul cetirei rescriptului regal de către primul ministru Passici, oposiția a isbucnit în strigăte de: Jos Pasici.

După citirea ukazului, Pasici a părăsit sala împreună cu un număr de guvernamentali. Opozițiunea a voit să meargă la palat, însă în urmă a renunțat, având-u se în vedere declarațiunea lui Velicovici că Coroana s'a identificat cu acest act de violență. Se produse și o încăerare între deputatul Uzunovici, tânăr-radical și deputatul Bojnovici, care voia să arunce cu un scaun întrânsul, a fost însă reținut de către partizanii lui. Opozițiunea a decis apoi să trimită representanți din fiece fracțiune, pentru a avea o consfătuire după amiazi. In conferința de după amiazi delegații tuturor partidelor de opozițiune au decis să protesteze printr'un manifest comun în contra amânărei Scupcinei.

Primul ministru Pasici a dat ca motiv în propunerea sa de amânare a Scupcinei, cum că negocierele convențiunei comerciale cu Austro-Ungaria vor începe zilele acestea și că ele necesită întreaga atențiune a guvernului. Cabinetul, se zice de altă parte, a făcut pasul acesta din interese de partid. In luna Noembrie vor avea loc alegerile comunale. Dacă guvernul va eși biruitor din această luptă, el speră să înfrângă mai lesne opoziția. Cât despre sentimentele acesteia față de guvern, ele se pot vedea din faptul că chiar la cetirea ucazului pentru deschiderea scupcinei întreaga opoziție a stat jos pe bănci.

Un grup de studenți a manifestat de asemenea contra amânărei scupcinei strigând: »Vrem demisiunea guvernului! «Manifestanții au trecut prin fața casei președintelui consiliului și în fața palatului regal, mergând spre scupcină unde au strigat »Jos partidul guvernamental!« Manifestațiunea a ținut două ore.

Misiune turcă la regele Italiei. Duminică dimineața regele Italiei a primit în audiență solemnă misiunea turcă, care i-a presentat cea mai înaltă distincțiune otomană și o scrisoare a Sultanului.

Armeni măcelăriți de soldați turci. Se anunță din Petersburg că la fruntaria ruso-turcă soldații au măcelărit pe niște armeni cari încercau să treacă din Rusia în Turcia.

STIRILE ZILEI.

— 9 Octomvrie v.

In afacerea măcelului din Christian a eșit azi dimineață la fața locului o comisiune mai mare militară, compusă între alții din colonelul regimentului de husari, căpitanul-auditor Farkas din Alba-Iulia, care substitue pe d-l căpitan-auditor Bardosi, actualmente în concediu, căpitanul din reg. 50 de inf. Lang și locotenentul Suciu. Membrii comisiunei vor sta în Christian 3—4 zile, anchetând în mod amănunțit fapta criminală a husarilor-bătăuși, comandați de sergentul Wolf. Se sperăm, că ancheta va scoate la iveală pe cei vinovați, cari trebue să-și primească pedeapsa meritată pentru fapta lor barbară. Datorința fruntașilor români din Christian este a sfătui pe cei răniți să spună fără încunjur adevărul, să nu cruțe pe nimeni, să nu se lase ispitiți de unii și de alții, pentru ca să capete satisfacția ce li se cuvine.

Principesa Maria, principele Carol și prințesa Elisabeta a României, însoțiți de o damă de onoare, au vizitat astăzi din nou Brașovul, venind cu automobilul dela Sinaia. Intre orele 10 și $11^{1}/_{2}$ a. m. s'au preumblat pe jos prin stradele mai principale, au vizitat Biserica neagră au făcut mai multe cumpărături în prăvăliile principale din piața Brașovului (prăvălia de sticlărie de sub »Gazetă« și prăvălia Eremias Nepoții). La oarele 12 au plecat spre Sinaia. Principele și principesa erau îmbrăcați în haine de automobiliști.

† Teohar Alexi, fost proprietar de tipografie, bine cunoscut mai ales în cercurile noastre brașovene, a încetat din viață după o boală îndelungată astăzi în 22 Oct. n. în locuința sa proprie de lângă Nou. Adresăm familiei condolențele noastre.

Cununii. D-l Nicolau *Ilie* și d-șoara Marioara *Șenchea* ne anunță celebrarea cununiei lor religioase, care va avea loc Duminecă în 14 (27) Oct. la orele 2 p. m. în biserica gr. or. română din Zărnești.

D-șoara Valeria *Pop* și d-l Septimiu *Sever Popa*, teol. abs. ne anunță cununia lor, care se va celebra în 27 Oct. n. a. c., la oarele 3 p. m. în biserica gr. cat. din Bandul-de-Câmpie.

— D-l Adrian *Costin*, cleric abs. și d-șoara Eugenia Papiriu *Pop* ne anunță cununia lor care se va celebra la 3 Nov. n. în biserica gr. cat. din Țăud.

Felicitări!

Necrolog. In Lugoș a încetat din viață în 19 Oct. n. după un morb îndelungat advocatul Dr. Pompeius *Marcu*, în etate de 40 ani. Inmormântarea a avut loc eri, Luni. Odihnească în pace!

Intâlnire colegială. Suntem rugați a publica următorul avis: Invățătorii cari au absolvat pedagogia din Blaj în 1897 sunt poftiți la convenirea colegială de 10 ani pe 29 Oct. n. în Blaj. Localul și sara întâlnirei se va designa în adunarea generală din numita zi. Ioachim Pop, Paul Pușcaș, Ioan Bărbat, Dionisiu Ștef, Ioan Velicea, Ioan Dancu, Nicolau Frățilă, Romul Dobrin, Ales. Bejan.

Concerte pe mandolină. Cunoscutul artist român d-l *Dimitrie G. Simionescu-Simicel*, care și a câștigat un mare renume ca mandolinist perfect în turneurile sale prin Ungaria, Germania, Rusia, Boemia, Bucovina, Galiția și România, va întreprinde zilele aceste un turneu prin părțile locuite de Români și anume prin orașele Brașov, Sibiiu, Blaj, Orăștie, Făgăraș, etc. In Brașov va da un concert Sâmbătă în 23 Noemvrie. Recomandăm pe simpaticul artist român în atențiunea publicului românesc.

Premiu pentru cea mai frumoasă fată din lume. Ziarul american »Chicago Sundan Tribune« a organizat un concurs de frumsețe având de scop de a decerne un mare premiu celei mai frumoase fete din lume. Ziarul însuși a descoperit această frumsețe chiar în Statele Unite, și el desfide pressa europeană de a-i face cunoscut o altă fată, care ar întrece-o: In fiecare țară din Europa a fost designat un ziar pentru a ridica mănușa, dacă poate.

Fabrică de mătase în Oradea-mare. Firma Barbet, fabrică de mătasă din Lyon (Francia) în înțelegere cu guvernul înființează o fabrică de mătase la primăvară, în Oradea, cu 200 de războaie.

Căsătoria principesei de Bonaparte. Din Roma se anunță că căsătoria principesei de Bonaparte cu principele George al Greciei, s'a fixat pentru finele lunei Novembrie, la Atena.

Un memoriu al Românilor din Veria (Macedonia) Românii din Veria au adresat câte un memoriu lui Hilmi-Pașa și Agenților civili în chestiunea goanei pornite în contra Românilor de acolo. In urma acestui memoriu și în urma celorlalte intervenții au fost puși în libertate Românii arestați la Veria și s'a revocat dispoziția relativă la desarmarea cavașilor români.

Uniformele militare în armata comună austro-ungară, e vorba ca în viitor să-și schimbe culoarea. Mai de mult tunica soldatului austriac era albă și aceeași coloare avea și tunica împăratului. Dela 1868 încoace s'a schimbat coloarea tunicelor după ce la Königgrätz Prușii au învins în tunici vinete. Astfel s'a introdus și în armata noastră tunica vânătă. In timpul cel mai nou însă au raportat numeroase victorii pe câmpurile de bătaie în Asia și Africa

culorile »Kahbi« şi »cenuşiu«. De atunci s'a dat semnalul pentru îmbrăcămintea militară cenuşie. Adecă mai bine zis pentru tunici cu coloarea pământului. Unii propun ca soldatul să aibă şi o uniformă de paradă, care să fie de o culoare mai frumoasă, întorcându-se iar la istorica tunică albă.

Leagănul aeronauticei. — Balonul Zeppelin. Leagănul aeronauticei este Franţa care până în ziua de azi are conducerea pe terenul aeronauticei. Numai de curând ministeriul de războiu francez a făcut să se construiască două baloane militare, cari funcţionează excelent, putând fi conduse minunat de cârmaci. Puţine zile mai târziu se făcură probe cu balonul militar german dirigeabil, care a dat dovadă că acest balon se poate pune alături cu cel frances. Acuma au eşit la iveală şi Englezii cu balonul lor de 100 urme lung şi 30 urme lat în formă de cilindru cu capetele ascuţite, despre care am vorbit deja şi cu care s'au făcut manevre de cârmuire a balonului zilele trecute la o înălţime de 120 de metri.

— Inainte cu vre-o 12 zile s'a făcut experienţa cea mai din urmă a contelui german Zeppelin cu dirigeabilul său, care în ascenziunile sale dela inceputul lunei, a avut atât de frumoase succese, încât se conchide că experienţele lui permit de a se afirma, că problema navigaţiunei aeriane este definitiv rezolvată şi că un câmp nou imens să deschide activităţei omeneşti. Stabilitatea balonului lui Zeppelin e ideală şi puţinii favorizaţi admişi pe bordul lui, declară că în tot timpul cât a stat în balon au avut simţul de a se afla într'o corabie ce pluteşte pe mare. Prin simpla forţă a motorilor săi combinaţi cu acţiunea lopeţilor horizontale balonul Zeppelin se poate ridica dela 200 la 300 metri fără de a arunca balast şi se poate scobori la aceeaşi stare fără de a slobozi cât de puţin gaz. Puterea lui de ascenziune e deci până la un oare-care punct, curat dinamică, şi aceasta este un fapt de cea mai mare importanţă, fiindcă înseamnă economie de gaz şi de balast, cu alte cuvinte, augmentarea considerabilă a razei acţiunei sale. Aceasta esplică de ce balonul Zeppelin la ultima sa ascenziune, a putut să stea mai mult de 9 oare consecutive în aer şi că după aceasta ascensiune proviziunile benzinei şi a balastului au fost suficiente pentru a continua esperienţa încă alte 16 ore. De altfel rezultatele concordează cu calculii teoretici stabiliţi de inventator, care afirmă că balonul său e astfel construit, ca să poată face escursiuni de 24 până la 36 sau şi până la 72 de ore, fără aşi lua din nou merinde de benzină şi balast şi poate percurge distanţe de 2000 până la 3000 kilometri. Aceasta ne arată în de-ajuns toată importanţa balonului dirigeabil Zeppelin din punctul de vedere militar.

Act de recunoştinţă. Fiind soţul meu de fericită memorie George Lărgean, asigurat la banca »Transsylvania« pe cor. 4000, şi răposând deja după solvirea premiului prim, mă aflu îndemnată a aduce şi pe aceasta cale numitei bănci cele mai călduroase mulţămite pentru promptitudinea şi acurateţa, cu care a purces la despăgubirea daunei. Fie şi acest cas un îndemn pentru fiecare tată a se îngriji de familia de timpuriu prin o asigurare de viaţă. *Negrileşti*, în 21 Octomvrie 1907. — *Văd. George Lărgean.*

Pentru promovarea pietăţii. La păr. Dr. Iuliu Florian în Cluj (Jokai u. 6) se găsesc de vânzare iconiţe sfinte a P. C. V. Maria povăţuitoarea noastră, cu 12 rugăciuni în onoarea ei, scoase mai ales din paraclis. Aceste 12 rugăciuni, numite »Cununa Preacuratei«, cetite sara de membrii unei familii, sunt menite să promoveze evlavia. Preţul lor e de 60 fil. Tot acolo se găsesc medalii de a P. C. Fecioare, pentru preţul de 10 fil. bucata.

Religiunea şi importanţa ei.

Discurs festiv rostit de domnul profesor-catechet Nicolae Stinghe, Dumineca 7/20 Octomvrie a. c., la serbarea Sfintei Sofii, patroana şcoalelor centrale române din Braşov.

(Urmare.)

Când s'a ivit prima dată sentimentul religios în om, istorice nu se poate dovedi, fapt este, că omenimea în toate timpurile a fost influenţată de acest sentiment, deci religiunea trebue să fie de o vechime, ca şi omul. Ea este un fenomen universal. A esistat şi va esista în toate timpurile şi la toate popoarele. O stare a omenimii fără religiune nu ne putem închipui. Raportul între om şi Dzeu este întemeiat deja în crearea omului. Prin aceea, că a creat Dzeu pe om şi i-a prefipt o ţintă finală, a pus fundamentul real al religiunii. Omul de aceea intră în raport cu Dzeu, fiindcă ştie că Dzeu se află în raport cu dânsul. Dacă n'ar avea el aceastâ credinţă, atunci nici nu s'ar simţi îndemnat de a tinde la acest raport. *Ignoti nulla cupido* (Dr. Găina). Dzeu îl conduce pe om la ţânta destinaţiei sale, adecă la comunitatea de viaţă cu sine prin diferite mijloace, omul urmează conştiut şi liber acestei conduceri, Dzeu dă, îşi revarsă harurile sale, omul primeşte, în aceasta constă reciprocitatea în religiune. Scopul final al omului este comunitatea de viaţă cu Dzeu. Pentru Dzeu este creat omul, către Dzeu are el să tindă. Comunitatea de viaţă cu Dzeu aici pe pământ nu poate fi deplină, în cealaltă viaţă da.

Referitor la originea religiunii s'au ivit mai multe păreri. Unii susţin, că religiunea s'a născut din frica faţă de puterile şi fenomenele naturii. De aici ar urma că ea nu putea fi, decât proprietatea oamenilor ignoranţi, cari nu puteau să-şi dea seamă de aceste fenomene. Zeităţile lor nu puteau fi decât nişte zeităţi temute, zei ai răului. Esperienţa însă ne arată că oamenii cei mai civilizaţi au crezut în o divinitate, al cărui cult era impreunat nu cu sentimente de spaimă şi frică, căci acestea cu cât cultura înaintează dispar, ci cu sentimente de veselie. Aşa aflăm şi azi în Australia, America etc. popoare sălbatice, cari la sărbătorile lor exprimă aceastâ veselie prin muzică, joc şi alte obiceiuri.

Să fie după alţii religiunea o invenţiune a preoţilor? Nu! Deja esistenţa preoţilor presupune o religiune. Popoare fără preoţi aflăm, dar fără religiune ba!

Nici invenţiune a bărbaţilor de stat, pentru de a stăpâni popoarele nu putea fi religiunea; pentru că bărbaţii de stat au trebuit să aibă mai întâiu ideia şi să cunoască efectele binefăcătoare ale religiunii şi apoi să o aplice la împlinirea planurilor lor. Toate aceste păreri şi alte teorii moderne despre religiune nu pot avea nici o bază, căci avem mărturia oamenilor celor mai învăţaţi ai Greciei şi ai Romei, iar în zilele noastre a necredincioşilor chiar, că religiunea este un fenomen universal în genul omenesc, ea este ca un instinct al naturii noastre intelectuale, pus în noi de Creatorul odată cu trebuinţele cele mai nobile ale sufletului nostru. Originea religiunii o putem afla numai în o descoperire dumnezeiască supranaturală. Numai o religiune învestită cu o astfel de descoperire poate avea pretenţia de a fi sigură şi de a esista. Religia revelată, ni se înfăţişează pe toate treptele de desvoltare ca o legătură între Dzeu şi om.

Primului om i-a dat Dzeu poruncă, dela care avea să depindă binele lui şi al omenimii. După diluviu a încheiat Dzeu legătură cu Noe, Facere 9, 9, mai târziu cu Avraam şi apoi prin Moise a reînoit Dzeu legătura specială cu poporul ales. Religiunea creştină, ca ultima treaptă a revelaţiunii divine, ni-se prezintă ca o legătură, ca o comunitate mai intimă a omenimii cu Dzeu. Isus Christos este în mod eminent mijlocitorul între om şi Dzeu.

După cum vedem religiunea atât pe basa deducerii etimologice, cât şi pe basa cercetărilor istorico-religioase ni-se prezintă ca un raport reciproc între Dumnezeu şi om, prin care Dumnezeu îl conduce pe om către ţinta sa finală, urmându-i acesta conştiut şi liber. Dacă această idee, religia sau raportul omului cu Dumnezeu, ar fi fost o superstiţiune, omenimea ar fi lăpădat'o în decursul secolilor, ca pe multe alte rătăciri. Dar nu! La din contră e constatat, că această scânteie divină singură menită de a aprinde focul sacru al religiosităţii în om a fost cultivată tot mai mult şi omul era mândru, că între toate creaturile numai lui îi este dat a sta în legătură cu Dumnezeu.

Religiunea a avut în toate timpurile şi pretutindenea cea mai mare importanţă, predominând întregul mod de cugetare şi de vieţuire al omului. Intreagă viaţă sufletească a omenimei s'a desvoltat sub influinţa religiunii; ştiinţa, dreptul, arta etc. toate au avut din timpurile străvechi fundamentul lor în religiune. Filosofia s'a desvoltat din teologie. Intrebarea cardi ală a ei este după causa a tot ce esistă. Dreptul are isvorul său în natura religios-morală a omului, prin urmare şi în voia lui Dumnezeu. Numai o astfel de lege este bună, care corespunde principiului: *Omnis ex munus dei est.*

Architectura, sculptura, pictura, musica, toate erau puse în serviciul religiunii. Ele nu erau decât efectul nisuinţii omului de a da expresiune sentimentului religios într'un mod cât se poate de demn.

Monumentele cele mai frumoase de pictură, toate au motive religioase. De altcum între artă şi religiune esistă mare asemănare. Ambele ne transpun din lumea aceasta materială, în o lume mai înaltă, o lume ideală, dând astfel spiritului nostru o ocupaţiune mai nobilă.

In fiecare religiune este o parte estetică şi tocmai prin aceasta înrâureşte asupra simţământului omului. Aceastâ parte se exprimă în cultul religios. Aici să pune arta întreagă în serviciul religiunei.

Pe terenul social deasemenea a avut religiunea influinţă binefăcătoare asupra omenimei. Ea a fost unul dintre motorii principali de a aduna pe oameni în societăţi. Religiunea a întemeiat familia şi viaţa familiară, ea singură poate să-i garanteze şi esistenţa. Societate sau familie fără religiune nu poate fi fericită. Nu! pentru-că cine n'are religiune, nare moralitate, n'are liniştea şi odihna conştiinţei, şi cine n'are acestea nu poate fi ferice. Religiunea este sprijinul cel mai puternic al moralităţii. Moralitatea stă cu religiunea în strâns raport de reciprocitate. Un om adevărat religios e totodată şi moral şi viceversa. Decăderea religiunii şi a moralei merg de regulă paralel. Istoria ne arată esemple mii.

Ţinta supremă, la care tind toţi oamenii este fericirea. Foarte nimerit o căutau cei vechi în societatea zeilor. Referitor la aceasta sf. Augustin zice: »*Bonum nostrum nullum est aliud, quam deo adhaerere*« şi în alt loc: »*Fecisti nos ad te; inquietum est cor nostrum, donec requiescat in te*«.

De aici resultă, că inima omului numai în unire cu Dumnezeu poate fi mulţămită şi fericită. Toate facultăţile sufletului ar rămânea moarte, fără focul sacru al religiunei şi fără viaţa ce transpiră din idea de Dumnezeu înăscută în noi. Religiunea este viaţa sufletului omenesc. Nimiceşte-i omului religiunea şi i-ai nimicit toată poesia vieţii, îi răpeşti toată demnitatea şi îi smulgi singura consolaţie, ce o are în lumea aceasta plină de dureri.

(Va urma.)

Trei Români omorâţi de Greci.

Din comuna Ghevgheli (Macedonia) li se scrie »Românului dela Pind« următoarele:

Incetaseră de câtăva vreme omorurile comise de bandele greceşti asupra Românilor din Meglenia şi în naivitatea noastră ne închipuiam că au sosit, în sfârşit, vremuri liniştite pentru aceşti Români aşa de crud încercaţi.

Insă iată că acum am avut o dureroasă desminţire a credinţei noastre. Să povestesc cum s'au petrecut faptele:

Caimacanul din Ghevgheli chemase la reşedinţa lui pe toţi actualii şi foştii muhtari (primari) români din comunele Megleniei. Tot la Ghevgheli veniseră în afaceri şcolare şi institutorii Stavre Cristea şi Noe Hristu din comuna Lunguţa. Isprăvindu-şi treburile, cu toţii hotărâseră să plece în ziua de Vineri, 28 Septemvrie expirat. Dar în ultimul moment amânară plecarea pentru a doua zi.

Această amânare fu mântuirea lor şi nenorocirea altor Români. In adevăr comitetul grecesc ştiind de ziua hotărâtă pentru plecarea primarilor şi institutorilor noştri dăduse ordin unei bande de antarţi să ocupe drumul, care duce dela Ghevgheli în comune şi să-i măcelărească pe toţi. Dar precum am spus, Românii amânară plecarea pentru a doua zi.

Totuşi în ziua de Vineri plecară spre a se duce în comuna lor natală Lunguţa cântăreţul nostru Argir Noe, fraţii Gheagre şi Penta amândoi băcani, tânărul Tracalce şi chirigiul Zlate Lazu.

La localitatea numită »Cuseli« între comunele Huma şi Lunguţa, ei fură atacaţi pe neaşteptate de banda grecească ce era la pândă. Trei dintre Români şi anume cei doi fraţi Gheagre şi Penta, precum şi chirigiul Zlate Lazu au fost măcelăriţi pe loc şi mutilaţi în chip oribil.

Pe tânărul Tracalce antarţii l'au legat cobză şi l'au luat cu dânşii. Probabil, că până în momentul acesta au avut şi ei aceiaşi soartă, ca şi ceilalţi trei.

N'a rămas în viaţă decât cântăreţul Arghir Noe, care făcând o sforţare supremă, a luat'o la fugă şi deşi urmărit de aproape de antarţi, care trăgeau asupră-i salve continue de puşti, el a putut ajunge teafăr şi nevătămat în comună, unde a dat de veste postului de soldaţi. Până acum nu s'a dat de urma bandei şi de altfel nu aceasta e grija Turcilor.

NOU ABONAMENT LA „GAZETA TRANSILVANIEI".

Cu 1 Octomvrie st. v. 1907

se deschide nou abonament pe cuartalul ultim al anului, la care învităm pe toţi amici şi sprijinitorii foiei noastre.

Preţul abonamentului:

Pentru Austro-Ungaria: Pe un an 24 coroane, pe şese luni 12 coroane, pe trei luni 6 coroane, pe o lună 2 coroane.

Pentru România şi străinătate: Pe un an 40 franci, pe şease luni 20 franci, pe trei luni 10 franci, pe o lună fr. 3.50.

ADMINISTRAŢIUNEA.

ULTIME STIRI.

Viena, 22 Oct. In parlament s'a comunicat eri cu privire la starea sănătăţei împăratului, că febra n'a mai revenit şi că monarhul a petrecut noaptea bine, sculându-se dimineaţa înviorat. Pofta de mâncare nu i-a lipsit. Tusa însă continuă.

Petersburg, 22 Octomvrie. Poliţia face zilnic arestări în masă. Inchisorile sunt pline şi noui arestaţi care sunt depuşi în beciuri. La Zarskoje Selo s'a descoperit un gang secret în care se aflau materii explosibile. In momentul descoperirei lucrau două persoane în gang.

Diverse.

Grădina zoologică din Londra. — In grădina aceasta vestită, numită în toată Anglia »Zoo« se află de câte-va zile şi un pui de girafă. Animalul acesta frumos şi svelt, botezat »Magie«, e ca figură şi culoare, până în cel mai mic amănunt, tipul în miniatură al mumei sale. Inălţimea lui dela copite până la vârful gâtului, e acum de un metru şi jumătate.

Maggie s'a obicinuit repede cu publicul, care se grămădeşte în fie-care zi în jurul locuinţei sale şi se plimbă liniştit, mândru, fără nici o teamă în jurul mamei sale.

Grădina zoologică a Londrei, vestită prin broaştele ţestoase în vârstă de mai multe sute de ani, prin hipopotamii, prin crocodilii, prin focele şi prin şerpii săi uriaşi, va fi sporită în curând cu urşi polari — scrie »N. Fr. Pr.«

Cercurile zoologice aşteaptă evenimentul acesta cu încordare, căci până acum nu s'a făcut nici o esperienţă cum se vor simţi aceste animale în captivitate şi cum vor suferi clima.

In Nordul depărtat ursoaica fată de obiceiu pe la sfârşitul lui Decemvrie. In scopul acesta ea se retrage pe o stâncă singuratică, se vâră într'o groapă săpată de ea în ghiaţă şi lasă să cadă zăpadă peste ea. In chipul acesta se formează un cort natural în care petrece iarna.

In căsuţa aceasta de ghiaţă ea fată de obiceiu doi pui, cu cari nu iese afară până în Martie. Urşii mici, când ies pentru întâia oară în lume, au mărimea unui iepure de casă.

In timpul celor trei luni de retragere voluntar, ursoaica nu mănânca nimica.

Bibliografie.

— Romanul **„Robia Banului"** de Sofia Nadejde a apărut în o nouă ediţie şi se află la tipografia şi libraria A. Mureşianu în preţ de 2 Lei plus 30 bani porto.

Proprietar: Dr. Aurel Mureşianu.
Redactor respons.: Victor Branisce.

Dela vice-comitele comitatului Brassó.

Nr. protoc. 10010/907.

Concurs.

Pentru întregirea postului de conzilier al II-lea orăşănesc, la magistratul din Braşov, care a devenit vacant prin pensionarea senatorului Josif Litschken, precum şi pentru acelea posturi, cari în urma împlinirei acestui post prin avansare vor deveni vacante, deschid sub condiţiunile următoare concurs, şi provoc pe toţi acei cari voiesc a concura la postul acesta, respective la posturile acestea, a şi aşterne petiţiunile instruite conform legii pe lângă adeverirea cvalificaţiunei lor cel mai târziu până în 15 Noemvrie a. c. la oare!e 11 a. m.

Emolumentele împreunate cu postul acesta sunt următoarele: 3400 cor. salar anual, 800 cor. bani de cvartir şi 5 cvincvenii în sensul §§-ilor 116—120 al stat. organiz. oraş.

Acei-ce sunt deja în serviciul oraşului sunt dispenzaţi dela alăturarea documentelor de cvalificaţiune.

In sensul §-ului 111 al stat. org. să interzice celui ce se va alege a continua meserie sau a lua parte la vre-o cooperaţiune ca membru intern sau extern, mai departe, fiecare ocupaţiune laterală, prin care ajunge în relaţie dependenta faţă de singuratici sau corporaţiuni.

In fine se obsearvă, că toate acele posturi, cari se împlinesc cu ocaziunea aceasta numai cu angajarea până la proxima restauraţiune care se va ţinea în anul 1909.

Braşov, în 21 Octomvrie 1907.

pro cons. reg. vicecomite

IEKELIUS m. p.,
protonotar comitatens.

„Gazeta Transilvaniei" cu numĕrul à 10 fil. se vinde la zaraful Dumitru Pop, la tutungeria, de pe parcul Rudolf şi la Eremias Nepoţii.